

بخش دوم

نگاه کلی به اداره عالی تفتیش

۲.۱. معرفی مختصر اداره عالی تفتیش

عمومی تفتیش محاسبات مثل گذشته بنام دیوان محاسبات یادگردیده است. مطابق به ماده (۶) قانون یادشده ریاست دیوان محاسبات مربوط به مقام ریاست جمهوری گردیده بود.

در سال ۱۳۵۹ مقررۀ جدید تفتیش که آمیخته با معیارهای سازمان بین المللی تفتیش INTOSAI – ISSAI و تفتیش اتحاد شوری و ممالک سوسیالیستی بود نافذ و دیوان محاسبات بنام ریاست عمومی کنترل و تفتیش و در سال ۱۳۶۳ به نام کمیته دولتی کنترل و بعداً در سال ۱۳۶۷ بنام اداره کنترل و تفتیش مسمی گردید.

اداره کنترل تفتیش وقت، طرح قانون کنترل و تفتیش را ترتیب و جهت طی مراحل بعدی به وزارت عدلیه فرستاد، وزارت عدلیه طرح مذکور را پس از تأیید شورای وزیران جهت تصویب به شورای ملی ارسال نمود قانون نامبرده در سال ۱۳۷۰ از طرف ولسی جرگه شورای ملی تصویب و به مشرانو جرگه فرستاده شد ولی بنابر سقوط حکومت دوکتور نجیب الله قانون نامبرده از تصویب باز ماند.

اداره کنترل و تفتیش در سال ۱۳۷۴ طرح جدید قانون کنترل و تفتیش را مجدداً روی دست گرفت که پس از طی مراحل در وزارت عدلیه و تصویب شورای وزیران به اساس فرمان تقنینی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان توشیح و در جریده رسمی نشر گردید. در جریان سالهای ۱۳۷۱ الی ۱۳۸۰ اداره کنترل و تفتیش تحت اثر اداره امور ریاست جمهوری فعالیت مینمود. بر اساس فرمان شماره (۱۶۵) مؤرخ ۱۳۸۲/۹/۹ ریاست دولت انتقالی اسلامی افغانستان اداره کنترل و تفتیش (اداره عالی تفتیش فعلی) از ریاست عمومی اداره امور و دارالانشأ شورای وزیران مجزا و به حیث یک نهاد مستقل و بیطرف در چوکات تشکیلات دولت ایجاد گردید.

بر علاوه در سال ۱۳۸۴ به اساس فرمان رئیس جمهوری اسلامی افغانستان قانون اداره امور مالی و مصارف عامه (PFEM Law) نافذ گردید که مبنا و صلاحیت تفتیش حساب قطعیه دولت

اداره عالی تفتیش عالی ترین نهاد بازرسی کننده امور مالی و حسابی، عملکرد، سیستمهای تکنالوژی معلوماتی ادارات بودجوی و واحدیهای دوم آنها در مرکز و ولایات ونماینده گیهای آنها در خارج کشور، تصدیها و شرکتهای دولتی، شاروالیها و پروژههای بانک جهانی میباشد. صلاحیتها و مسؤولیتهای اداره عالی تفتیش در قانون اداره عالی تفتیش توضیح گردیده و بر مبنای قانون نامبرده اداره عالی تفتیش صلاحیت تفتیش اجراءات ادارات سکتور عامه را دارا می باشد.

به منظور تطبیق قانون اداره عالی تفتیش و تحقق معیارهای سازمان بین المللی نهادهای عالی تفتیش INTOSAI، اداره عالی تفتیش تلاش مینماید تا به اهداف اجرای تفتیشهای مؤثر، با کیفیت و مستقلانه در سکتور عامه برسد.

اداره عالی تفتیش برای اولین بار در سال ۱۳۰۰ هـ ش تحت نام "دیوان سنجش" به منظور تفتیش عواید و مصارف دولت که آیا حقیقتاً عواید و مصارف دولت موافق نظامنامه بودجۀ ایفا گردیده است یا خیر؟ ایجاد گردید. بعداً این اداره در سال ۱۳۲۱ هـ ش بنام ریاست تفتیش عمومی محاسبات، زیر اثر صدارت عظمی وقت ایجاد و به فعالیت آغاز نمود و هدف آن بازرسی امور مالی و حسابی وزارتها و ادارات دولتی و حراست از داراییهای عامه را تشکیل میداد. در سال ۱۳۳۳ هـ ش به اساس تصویب شورای ملی وقت اداره نامبرده بنام دیوان محاسبات مسمی گردید، چنانچه در قانون محاسبات عمومی سال ۱۳۳۳ (۳۵) ماده در مورد صلاحیتها و وظایف دیوان محاسبات و مکلفیتهای ادارات در برابر آن تصریح گردیده است.

در سال ۱۳۴۱ دیوان محاسبات به ریاست تفتیش عمومی محاسبات تغییر نام داده و اولین اصولنامه آن تحت همین نام نافذ و در سال ۱۳۴۴ تعلیماتنامه تفتیش عمومی محاسبات نیز به تصویب رسید.

در سال ۱۳۵۶ قانون دیگری نافذ شد. در این قانون اسم ریاست

- بهبود شفافیت و حسابدگی، استفاده مناسب از وجوه یا دارایی عامه جهت تقویت اداره سالم و افزایش اعتماد عامه.
 - بهبود شفافیت در حسابدگی و عملکرد ادارات دولتی و سایر مراجع که پول یا دارایی عامه را در اختیار دارند و یا از آن استفاده می نمایند.
 - تنظیم امور مربوط به تشکیل، وظایف، صلاحیت‌ها و مکلفیت‌های اداره عالی تفتیش.
 - تأمین حقوق و مکلفیت‌های مراجع تحت تفتیش.
- ج) مطابق قانون اداره عالی تفتیش، اداره عالی تفتیش، عالی ترین مرجعی بررسی کننده امور مالی و حسابی و فعالیت‌های ادارات سکتور عامه در سطح کشور بوده و طبق حکم ماده پنجم این قانون محدوده تفتیش اداره عالی تفتیش را ساحات ذیل تشکیل میدهد:**
- ادارات مربوط به ریاست جمهوری.
 - دارالانشاءهای شورای ملی.
 - آمریت عمومی اداری قوه قضائیه.
 - اداره خارنوالی.
 - واحدهای ادارات مرکزی و محلی و ادارات مربوط به آن‌ها در داخل و خارج از کشور.
 - ریاست‌های عمومی دارای تشکیل و بودجه مستقل.
 - کمیسیون‌ها.
 - شاروالی‌ها.
 - تصدی‌ها، شرکت‌های دولتی و مختلط که دولت در آن سهم داشته باشد.
 - جمیعت هلال احمر افغانی (سره میاشت).
 - سایر مراجعی که پول یا دارایی عامه را در اختیار داشته یا از آن استفاده می نمایند.
- همچنان بر طبق حکم فقره دوم این ماده، اداره عالی تفتیش می تواند علاوه بر مراجع نامبرده، سایر مراجع را بر اساس پروتوکول‌ها و موافقتنامه‌های که در بدل امتیاز مالی با آن‌ها عقد می کند، مطابق معیارها و شرایط پروتوکول یا موافقتنامه تفتیش نماید. البته وجوه مالی مندرج این فقره، به حساب واردات دولت انتقال می گردد.
- د) شرایط (تحصیلی و دوره کاری) تقرر و عزل رئیس عمومی و معاونان اداره عالی تفتیش (ماده ۱۰، ۹، ۸).**

مطابق به معیارهای بین المللی تفتیش به اداره عالی تفتیش داده شد.

در سال ۱۳۹۲ قانون اداره به منظور اجرای تفتیش‌های مؤثر و مفید و در مطابقت با معیارهای بین المللی تفتیش، تعدیل و از طرف شورای ملی تصویب و از طرف رئیس جمهوری اسلامی افغانستان توشیح و در جریده رسمی نمبر (۱۱۰۱) مؤرخ ۱۳۹۲/۱/۱۰ نشر و نافذ گردید و بر مبنای این قانون نام این اداره "اداره عالی تفتیش" مسمی گردید که یک مبنای قانونی برای یک اداره تفتیش مستقل ارایه نمود. بعداً به اساس فرمان تقنینی شماره (۱۵۷) مؤرخ ۱۳۹۶/۶/۱۴ رئیس جمهوری اسلامی افغانستان نام این اداره از اداره عالی تفتیش به اداره عالی بررسی تغییر نمود. از اینکه قانون نامبرده دارای بعضی کمبودی‌ها و خلاها در مطابقت با بهترین شیوه‌های بین المللی بوده، اخیراً طرح جدید تعدیل قانون اداره ترتیب و بعد از طی مراحل تقنینی از طریق وزارت عدلیه به کابینه جمهوری اسلامی افغانستان ارایه گردید که به اساس مصوبه شماره (۱۳) مؤرخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۴ کابینه جمهوری اسلامی افغانستان مورد تأیید قرار گرفت و به اساس فرمان تقنینی شماره (۴۵) مؤرخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۵ مقام عالی ریاست جمهوری قانون نامبرده جهت تصویب به شورای ملی ارایه گردیده که به این اساس نام اداره دوباره به اداره عالی تفتیش تغییر نمود.

۲.۲. مروری بر مبنای قانونی و صلاحیت‌های اداره عالی تفتیش

قانون اداره عالی تفتیش با نظر داشت ضرورت به پیشرفت‌های بیشتر اداره، مبنای قانونی، صلاحیت‌ها، حدود و استقلالیت اجرائیوی را به عنوان یک اداره تفتیش، به این اداره تعیین کرده است که در ذیل به آن پرداخته میشود:

الف) قانون اداره عالی تفتیش بر مبنای حکم مواد پنجاه و جز ۴ ماده هفتاد و پنجم قانون اساسی افغانستان وضع گردیده است (ماده ۱).

ب) قانون اداره عالی تفتیش اهداف ذیل را در ماده (۲) برای اداره عالی تفتیش تعیین کرده است:

- تنظیم امور مربوط به تفتیش عواید و مصارف بودجه ادارات دولتی و مطابقت فعالیت‌های مالی و حسابی ادارات دولتی و سایر مراجع که پول یا دارایی عامه را در اختیار داشته یا از آن استفاده می نمایند با احکام اسناد تقنینی.

بنام انگلو ساکسون (Anglo-Saxon) یا مودل پارلمانی نیز یاد می‌گردد که بیشتر در انگلستان، اکثر کشورهای مشترک المنافع، کشورهای جنوب افریقا، بعضی کشورهای اروپائی و امریکای لاتین مانند پیرو و چیلی مروج می‌باشد. ویژگی‌های عمده این مودل ادارات عالی تفتیش عبارت از اداره تفتیش مستقل ملی که توسط رئیس عمومی (Auditor General) یا معادل آن به گونه مستقلانه رهبری می‌گردد که گزارش‌های تفتیش را به شورای ملی یا به یکی از کمیته‌های پارلمان به ویژه کمیته حسابات عامه (PAC) ارایه مینماید. مطابق به قانون اداره عالی تفتیش، اداره عالی تفتیش یگانه نهاد بازرسی کننده فعالیت‌ها و اجراء ادارات سکتور عامه در سطح کشور می‌باشد.

این اداره توسط رئیس عمومی (Auditor General) رهبری می‌گردد؛ که توسط رئیس جمهور تعیین می‌شود. قانون اداره همچنان معاونان را برای اداره مشخص نموده که توسط رئیس جمهور به اساس پیشنهاد رئیس عمومی اداره عالی تفتیش منظور می‌گردند.

به اساس ساختار فعلی، اداره عالی تفتیش دارای دو معاونیت، معاون تفتیش مالی و تفتیش رعایت اسناد تقنینی و معاون مالی و اداری (Deputy Auditor General Admin and Finance) می‌باشد. قانون اداره همچنان موضوع استخدام مفتشین را به عنوان کارمندان خدمات ملکی که دارای سند ليسانس به ویژه در بخش حقوق و اقتصاد باشند؛ معرفی نموده است.

ساختار تشکیلاتی اداره که به اساس بست و قدم می‌باشد توسط کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی تأیید و از طرف مقام عالی ریاست جمهوری منظور شده است.

ساختار تشکیلاتی اداره عالی تفتیش به صورت کل ارایه می‌گردد:

- مشاور ارشد، مسؤل ارایه مشوره‌های مسلکی و تخنیکی درمورد طرح پالیسی‌ها، تعیین اهداف استراتژیک، شیوه‌های بهتر تفتیش، تحقیق و انکشاف اداره، مسلکی سازی و ارتقای ظرفیت، کنترل و تضمین کیفیت.
- ریاست پالیسی و پلان، مسؤل پالیسی سازی، پلانگذاری سالانه تفتیش و ترتیب پلان استراتژیک اداره عالی تفتیش.
- ریاست تفتیش داخلی و اطمینان کیفیت، مسؤل اجرای تفتیش داخلی و تضمین کیفیت اداره عالی تفتیش، مرور کیفیت پروسه تفتیش و ارایه گزارش به رئیس اداره.

ه) وظایف و صلاحیت‌های اداره عالی تفتیش، رئیس عمومی و معاونان اداره (ماده ۱۶، ۱۷ و ۱۸)

و) وظایف و صلاحیت‌های مفتشین (ماده ۱۹)

ز) مکلفیت‌های اداره عالی تفتیش در ارتباط به ارایه گزارش‌های تفتیش به شمول ارایه گزارش تفتیش از مصارف محرم (ماده ۲۵)

خ) ممنوعیت تفتیش برای مفتشین اداره عالی تفتیش به دلیل تضاد منافع (ماده ۲۴).

ط) مکلفیت‌های مراجع تحت تفتیش در ارتباط به فراهم آوری تسهیلات لازم جهت اجرای تفتیش، ارایه معلومات، اسناد، صورت حساب‌های مالی، گزارش‌های به شمول گزارش‌های تفتیش داخلی، معلومات الکترونیکی، ارایه نظر در مورد نتایج تفتیش، ارایه اطمینان از تطبیق نتایج تفتیش اداره عالی تفتیش، کسب نظر اداره عالی تفتیش در تدوین قوانین، مقررات و رهنمودهای مربوط به امور مالی و مصارف عامه (ماده ۲۸).

ی) ارجاع قضایای جرمی که در جریان بررسی‌ها تشخیص می‌گردد به اداره لوی خازنوالی و سایر مراجع ذیربط (ماده ۲۰).

ک) نشر نتایج گزارش‌های اداره عالی تفتیش بعد از ارایه به مقام ریاست جمهوری و شورای ملی از طریق رسانه‌های همگانی (ماده ۲۶)

ل) موارد تخطی از قانون اداره عالی تفتیش توسط مراجع تحت تفتیش (ماده ۲۹).

م) تدابیر وقایوی به منظور جلوگیری از ارتکاب جرایم فساد اداری توسط کارکنان اداره عالی تفتیش (ماده ۲۱).

ن) امتیازات مالی برای رئیس عمومی، معاون و مفتشین اداره، ایجاد و انحلال واحدهای ساحوی، وضع طرزالعمل‌ها و ترتیب و مصرف بودجه (ماده ۳۶/۱۳/۷/۶).

۲.۳. ساختار و مدیریت داخلی اداره عالی تفتیش

ساختار اداره

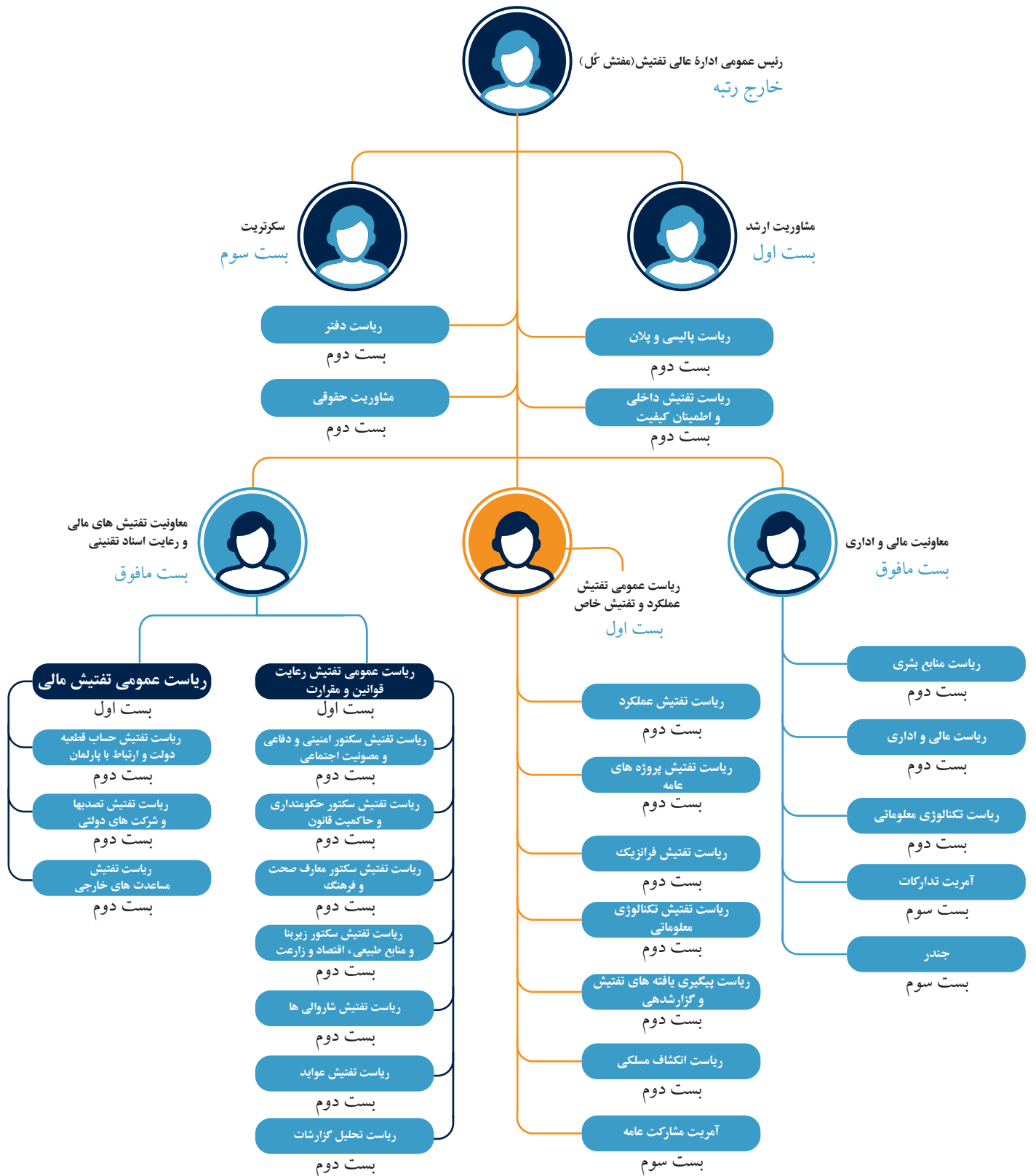
قانون اداره عالی تفتیش، این اداره را به عنوان مودل ویست منستر (Westminster Model) معرفی کرده که توسط رئیس عمومی (Auditor General) رهبری می‌گردد و گزارش‌های تفتیش را به رئیس جمهور و شورای ملی ارایه مینماید. مودل ویست منستر

- کمیته قضایی قابل تعقیب عدلی که متشکل از رؤسای بخش سکتوری، رئیس فرانسیک و تفتیش خاص، رئیس دفتر و مشاور حقوقی میباشد، موضوعات مسلکی و قضایی جرمی که توسط مفتشین تثبیت شده اند مورد بحث قرار میدهند که در رأس آن معاون تفتیش های مالی و رعایت اسناد تقنینی اداره عالی تفتیش قرار دارد.
- ریاست ها و آمریت های که انواع تفتیش را انجام میدهند و یا در پروسه های تفتیش به نحوی دخیل اند که گزار شده به معاون تفتیش مالی و تفتیش رعایت اسناد تقنینی و رئیس عمومی تفتیش عملکرد میباشند.
- ریاست مالی، مسؤل بخش مالی و اداری، ریاست منابع بشری مسؤل منابع بشری، استخدام، ریاست تکنالوژی معلوماتی، آمریت تدارکات، مسؤل جندر تحت اثر معاونیت مالی و اداری.

- این اداره کمیته تفتیش را ایجاد نموده که مسؤل پروسه تفتیش داخلی و گزار شده می باشد.
- ریاست دفتر، مسؤل روابط داخلی و خارجی، اطلاعات و ارتباط عامه و ارایه گزارش از اجراءات ریاست به رئیس عمومی.
- مشاوریت حقوقی، مسؤل بخش حقوقی اداره و تنظیم کننده دوسیه های جرمی که در جریان بررسی ها از طرف مفتشین اداره عالی تفتیش تثبیت شده اند، جهت ارایه به کمیته قضایی قابل تعقیب عدلی و ارجاع آن به اداره لوی خانونالی.
- ریاست انکشاف مسلکی، مسؤل ارتقای ظرفیت کارمندان اداره، انکشاف و تحقیق روی موضوعات مرتبط به تفتیش، تنظیم امور مربوط به بورسیه ها و تسهیل امضای تفاهنامه ها با سایر ادارات ملی و بین المللی.

چارت تشکیلاتی اداره عالی تفتیش

تشکیل اداره عالی تفتیش

تشکیل اداره عالی تفتیش به اساس قوانین و مقررات مربوط به خدمات ملکی ترتیب می‌گردد. تشکیل اداره، شامل کارمندان بخش تفتیش و کارمندان حمائیوی یا غیر تفتیش می‌باشد. در سال ۱۳۹۹ مجموع تشکیل اداره (۶۳۳) تن، کارمندان موجود (۴۲۷) تن می‌باشد، که ۳۹۱ آن بست‌های تفتیش، موجود (۲۴۲) و ۲۴۲ آن بست‌های کارمندان حمائیوی یا اداری، موجود (۱۸۵) تن که ۳۸ فیصد در بخش تفتیش و ۲۳ فیصد در بخش حمائیوی بست خالی را نشان می‌دهد.

تقسیمات کارمندان در جدول ذیل ارایه می‌گردد:

حمایوی/اداری		تفتیش		بخش‌ها
خالی	منظور شده	خالی	منظور شده	
۷	۳۶	۱۴	۲۶	دفتر مقام اداره عالی تفتیش
۲	۱۶	۸۵	۲۶۵	معاونیت تفتیش‌های مالی و رعایت اسناد تقنینی
۲۲	۴۰	۵۰	۱۰۰	ریاست عمومی تفتیش عملکرد
۲۶	۱۵۰	۰	۰	معاونیت مالی و اداری
۵۷	۲۴۲	۱۴۹	۳۹۱	مجموع

مدیریت داخلی اداره عالی تفتیش

ارزش‌ها و اصول سکتور عامه به شمول الزامات و شرایط قانونی برای حسابدگی، شفافیت، صداقت و مفیدیت، پابند به رعایت بهترین شیوه‌های تفتیش مطابق به چارچوب انتوسای آیسای IN-TOSAI ISSAI، مدیریت مالی، کنترل کیفیت و تضمین کیفیت، نظارت داخلی و موارد مانند آن‌ها، حمایت می‌کنند. ما کوشش می‌کنیم تا اطمینان دهیم که در اجراءات و فعالیت‌های اداره عالی تفتیش قوانین، استندرها و هدایات مقامات ذیصلاح رعایت شده است.

اداره عالی تفتیش به عنوان عالیترین نهاد بررسی کننده سکتور عامه، توقع دارد تا یک نهاد مورد اعتماد مردم از طریق اجرای تفتیش با کیفیت و ارایه گزارش‌های تفتیش باشد. در حقیقت این موضوع مربوطه به مدیریت داخلی اداره میشود که اداره را در راستای تطبیق احکام قانون، پلانگذاری استراتژیک، مشارکت در چارچوب ارزیابی و سنجش عملکرد دولت، همکاری در تطبیق بنچمارک‌های مربوطه با شرکای بین المللی، حمایت و رعایت

به این ترتیب، ساختار مدیریت داخلی اداره موارد زیر را شامل میشود:

<ul style="list-style-type: none"> • جلسه هیئت رهبری اداره، عالی ترین جلسه تصمیم گیری اداره عالی تفتیش میباشد که توسط رئیس عمومی اداره رهبری و مدیریت میشود. اعضای این جلسه را معاونین، رئیس دفتر، مشاور حقوقی، رؤسا و آمرین بخش های مربوطه تشکیل میدهد. جلسات هیئت رهبری به گونه نورمال ماه یکبار، در وقت ضرورت، حالت اضطرار و یا نظر به تقاضای رئیس عمومی دایر میگردد. • جلسه هیئت رهبری از فعالیت ها، اجراءات و پیشرفت کارها و مصرف بودجه، تطبیق پلان استراتژیک و سایر پلان ها به سطح اداره و موضوعات مهم دیگر نظارت میکند. • تصامیم جلسه هیئت رهبری تحت عنوان مصوبه جلسه هیئت رهبری غرض رعایت و تطبیق به تمام اعضای جلسه شریک میگردد. 	<p style="text-align: center;">هیئت رهبری اداره</p>
<ul style="list-style-type: none"> • کمیته قضایای قابل تعقیب عدلی توسط معاون تفتیش مالی و تفتیش رعایت اسناد تقنینی اداره عالی تفتیش رهبری میشود و اعضای آنرا رؤسای و بخش مسلکی تفتیش و سایر اعضای تخنیکی تشکیل میدهد. • کمیته قضایای قابل تعقیب عدلی بیشتر روی موضوعات مربوط به دوسیه های قابل احاله به لوی خازنوالی بحث میکند و در بعضی موارد سایر موضوعات که ایجاب بحث در کمیته را داشته باشد نیز در آجندای جلسات کمیته گرفته شده و تصامیم در زمینه اتخاذ میگردد. • کمیته قضایای قابل تعقیب عدلی روی موضوعات تفتیش و قضیه های قابل احاله به لوی خازنوالی که در جریان تفتیش تثبیت میگردد، بحث میکند. • کمیته قضایای قابل تعقیب عدلی نظریات مسلکی و تخنیکی رؤسا و آمرین مربوطه، ریاست تحلیل گزارشات و کمیته میتودولوژی را دریافت میکند. • کمیته قضایای قابل تعقیب عدلی تصامیم را در چارچوب حدود صلاحیت های محوله میگیرد که تحت عنوان مصوبه کمیته قضایای قابل تعقیب عدلی یاد میشود، مصوبات کمیته یاد شده پس از منظوری رئیس عمومی اداره قابل تطبیق میباشد. 	<p style="text-align: center;">کمیته قضایای قابل تعقیب عدلی</p>
<ul style="list-style-type: none"> • کمیته تفتیش گزارش های تفتیش داخلی را پیش از اینکه از طرف رئیس عمومی نهایی گردد مرور نموده و نظریات خویش را در زمینه آرایه مینماید، اعضای این کمیته را رئیس عمومی اداره عالی تفتیش، رئیس تفتیش داخلی و اطمینان کیفیت، مشاور حقوقی و مشاور رئیس عمومی در بخش پالیسی ها تشکیل میدهد. • بر مبنای نتایج تفتیش داخلی و مرور و بررسی کیفی تفتیش، ریاست تفتیش داخلی و اطمینان کیفیت با همکاری کمیته تفتیش، ارزیابی ها را در قسمت حسابدگی داخلی و کیفیت بررسی ها انجام و به رئیس عمومی اداره عالی تفتیش آرایه مینماید. • گزارش های تفتیش داخلی جهت تطبیق یافته ها و سفارش های تفتیش به ریاست ها و آمریت های مربوطه شریک میگردد. 	<p style="text-align: center;">کمیته تفتیش</p>

<ul style="list-style-type: none"> • کمیته میتودولوژی توسط معاون تفتیش مالی و تفتیش رعایت اسناد تفنینی رهبری میگردد و اعضای آنرا رؤسای بخش‌های معاونیت مذکور، رئیس پالیسی و پلان و مشاور حقوقی تشکیل میدهد. • کمیته میتودولوژی مسؤلیت بحث، ابراز نظر و تأیید موضوعات مربوط به شیوه‌ها و میتودولوژی‌های تفتیش، تطبیق استانداردهای آیسای ISSAI، ترتیب و تطبیق رهنمودها و ابزارهای تفتیش، طرزالعمل‌ها را دارد و همکاری در قسمت تطبیق بهترین شیوه‌های تفتیش مطابق به استانداردهای بین‌المللی تفتیش. • تصامیم کمیته میتودولوژی تحت عنوان مصوبه کمیته میتودولوژی به اعضای کمیته جهت تطبیق شریک میگردد. 	<p style="text-align: center;">کمیته میتودولوژی</p>
<ul style="list-style-type: none"> • تهیه طرزالعمل اطلاع‌گیری و فورم ثبت اطلاعات و ارایه آن برای اطلاع‌دهنده گان. • اخذ اطلاعات و بررسی آن و ایجاد دیتابیس جهت ثبت اطلاعات • اتخاذ تدابیر غرض‌حمایت از اطلاع‌دهنده گان و ارجاع اطلاعات به مراجع ذیصلاح. 	<p style="text-align: center;">کمیته اطلاع‌گیری داخلی موضوعات فساد اداری</p>
<ul style="list-style-type: none"> • کمیته رسیدگی به اعتراضات بر یافته‌های تفتیش مسؤل رسیدگی به تمامی موضوعاتی است که از سوی مراجع تحت تفتیش بر یافته‌های تفتیش اعتراض صورت می‌گیرد. این کمیته توسط معاون در امور تفتیش مالی و تفتیش رعایت اسناد تفنینی رهبری میگردد و اعضای آنرا رئیس‌های عمومی تفتیش رعایت قوانین و مقررات، تفتیش مالی و تفتیش عملکرد، رئیس تحلیل گزارش‌های تفتیش، مشاور حقوقی و رئیس تفتیش داخلی تشکیل میدهد. 	<p style="text-align: center;">کمیته رسیدگی به اعتراضات بر یافته‌های تفتیش</p>
<ul style="list-style-type: none"> • کمیته داخلی تطبیق بودجه. • کمیته IT. • کمیته ترتیب و تطبیق پلان استراتژیک. • کمیته فوکل پاینت پلان بهبود عملکرد مالی FPIP: مسؤل ترتیب پلان، درج آن در سیستم APMIS، نظارت از تطبیق آن، بحث با ریاست بهبود عملکرد مالی وزارت مالیه، نظارت بیرونی External Reveiw پلان و غیره. • کمیته رسیده گی به اعتراضات و شکایات داخلی. • کمیته اضافه کاری. • کمیته امنیتی. • کمیته توظیفات. 	<p style="text-align: center;">سایر کمیته‌ها</p>

۲.۴. ذینفعان و حمایت کننده گان اداره عالی تفتیش

ذینفعان اداره عالی تفتیش

اداره عالی تفتیش، عالی ترین نهاد بررسی کننده سکتور عامه بوده و تلاش مینماید تا نهاد مورد اعتماد مردم در سطح کشور باشد. دیدگاه، مأموریت و اهداف استراتژیک اداره مطابق با انتظارات و توقعات ذینفعان اصلی اداره به تناسب میزان مشارکت آن‌ها در فعالیت‌های این اداره تنظیم شده است. ذینفعان اداره عالی تفتیش را حکومت، ادارات سکتور عامه، شورای ملی و کمیته‌های مربوطه آن، داورها و جامعه مدنی تشکیل میدهد.

دینفعان اداره، اهداف استراتژیک ارتباط با آن‌ها را موارد ذیل تشکیل میدهد:

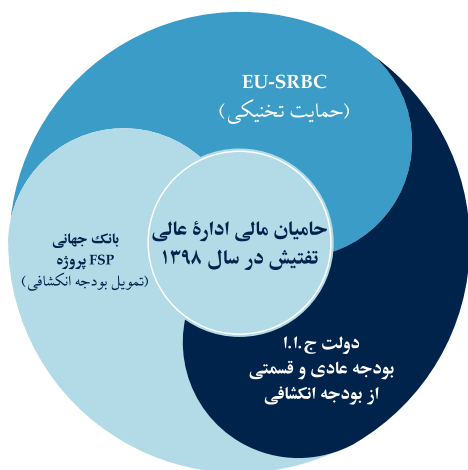
هدف	دینفعان اداره عالی تفتیش
کمک در شفافیت و حسابداری دولت	ریاست جمهوری
ارتباطات به موقع با شورای ملی / کمیته حسابات عامه به منظور تسهیل بحث و تأمل مؤثر روی گزارش‌های تفتیش جهت نظارت مؤثر پارلمان	شورای ملی و کمیته حسابات عامه PAC
نشر گزارش‌های تفتیش از طریق رسانه‌ها و جزوه‌های چاپی	رسانه‌ها
اجرای تفتیش با اشتراک نهادهای جامعه مدنی و تحقق تعهد اداره در حکومتمداری باز (OGP)	نهادهای جامعه مدنی
ارتباط دوامدار و پیگیری مؤثر یافته‌های تفتیش با ادارات تحت تفتیش	ادارات تحت تفتیش
کمک در شفافیت و حسابداری دولت، تطبیق بنچمارک‌های دونر و آرایه اطمینان در زمینه	دونرها و همکاران بین المللی
کمک و همکاری در پاسخگویی و مبارزه علیه فساد اداری با ارسال تمام موارد مربوط به تقلب، اختلاس و موارد سوء استفاده که در جریان بررسی‌ها تثبیت میگردد	لوی خازنوالی و سایر نهادهای عدلی و قضائی
ایجاد روابط مؤثر داخلی به منظور افزایش آگاهی بیشتر از پروسه‌های داخلی اداره و بهبود اجراءات و نتایج	کارمندان اداره عالی تفتیش

تأمین کننده بودجه و حمایت‌های تخنیکی

حمایت تخنیکی کوتاه مدت اتحادیه اروپا در دو بخش (۱) مرور قانون فعلی اداره عالی تفتیش به منظور تعدیل، بر مبنای خلاهای موجوده و در مطابقت با بهترین چارچوب قانونی قبول شده سازمان بین المللی نهادهای عالی تفتیش (INTOSAI) و (۲) اجرای باز بینی وظیفوی اداره عالی تفتیش Functional Review به منظور آرایه سفارش‌ها غرض بهبود پروسه‌های کاری، پروسه‌ها، ساختار اداره و سازماندهی جهت تطبیق احکام قانون اداره عالی تفتیش. مرور قانون اداره عالی تفتیش و بازبینی وظیفوی تکمیل گردیده، پروپوزل و سفارش‌های متخصصین بین المللی توسط اداره عالی تفتیش به پیشبرده میشود.

منابع تمویل بودجه اداره عالی تفتیش عبارت از بودجه دولت افغانستان و حمایت بانک جهانی میباشد. تمام منابع مالی که اداره عالی تفتیش دریافت میکند از طریق بودجه ملی اجرا میشود. تأمین مالی از طریق بودجه دولت شامل مصارف بودجه عادی و انکشافی و تأمین بودجه از طریق بانک جهانی بطور کل شامل مصارف بودجه انکشافی غیر اختیاری میشود. در سال ۱۳۹۸ اداره عالی تفتیش بر علاوه کمک بانک جهانی، حمایت تخنیکی اتحادیه اروپا را تحت برنامه "قرارداد دولت سازی" (State Resilience Building Contract SRBC) نیز دریافت نمود.

۲,۵. همکاری‌های سازمانی و روابط خارجی

اشتراک اداره عالی تفتیش در برنامه‌های انتوسای و نشست‌های مربوط به آن در سال ۱۳۹۸

تعهد اداره عالی تفتیش با سازمان بین‌المللی نهادهای عالی تفتیش INTOSAI و پروسه‌های مربوط به آن در فعالیت‌ها و اشتراک این اداره در موارد ذیل در سال مالی ۱۳۹۸ انعکاس میابد.

اداره عالی تفتیش نظریات خویش را به پرسشنامه‌ها، سروی و سایر موارد که از طرف نهاد انکشافی انتوسای (IDI)، سازمان آسیایی نهادهای عالی تفتیش (ASOSAI)، کمیته‌ها و گروه‌های کاری آن‌ها ارایه شده شریک ساخته است. مانند ابراز نظر اداره عالی تفتیش در مسوئه تعلیماتنامه تفتیش رعایت قوانین و مقررات که توسط IDI ترتیب شده است، مدیریت خطر داخلی و شناسایی ساحات دارای خطر بالا، برنامه‌های سکتور عامه، ارزیابی توسط اداره همتا (Peer Review)، اجرای تفتیش در محیط‌های پیچیده و پرچالش، تفتیش استفاده و انکشاف شاخص‌های ملی، فعالیت‌های مشارکت ذینفعان، شریک سازی نتایج تفتیش محیطی، شناسایی تجارب و شیوه‌های خوب در زمینه کنترل کیفیت برای ادارات عالی تفتیش، ضرورت نیروی مسلکی تفتیش سیستم‌های تکنالوژی معلوماتی برای ادارات عالی تفتیش و پرسشنامه موضوع ۲۳ مین نشست گنگره بین‌المللی سازمان بین‌المللی نهادهای عالی تفتیش (انکوسای INCOSAI) - نقش ادارات عالی تفتیش در تحقق اهداف و اولویت‌های ملی و انکشاف سیستم‌های تکنالوژی معلوماتی در سکتور عامه. هیأت رهبری و کارمندان اداره عالی تفتیش در سال مالی ۱۳۹۸ در برنامه‌های که از طرف انتوسای، ASOSAI، IDI و کمیته‌ها و گروه‌های کاری آن‌ها و در برنامه‌های که از طرف سایر ادارات عالی تفتیش به هدف انتقال و شریک سازی تجارب، مسلکی سازی و ارتقای ظرفیت، دایر گردیده بود اشتراک نمودند.

تعهد اداره عالی تفتیش به مسلکی سازی و تعقیب بهترین شیوه‌های تفتیش

اداره عالی تفتیش با توجه به حکم ماده های (۳"۹"۱۵، "۴"۲"۹، "۱۶"۹"۲۲"۲ و ۳۴) قانون اداره عالی تفتیش مکلف به اجرای تفتیش مطابق به استندردهای بین‌المللی نهادهای عالی تفتیش میباشد. اداره عالی تفتیش به منظور اجرای تفتیش با کیفیت و مسلکی سازی کارمندان، متعهد به رعایت معیارهای بین‌المللی تفتیش ISSAI میباشد. در این راستا، دستاوردها و ابتکارات زیر در سال ۱۳۹۸ قابل تذکر میباشد.

- اداره عالی تفتیش رهنمودها و ابزارهای تفتیش (Audit Toolkits) را بر مبنای استندردهای بین‌المللی تفتیش ISSAI و اعلامیه چارچوب مسلکی انتوسای (IFPP) سال ۲۰۱۹، تعلیماتنامه‌های ISSAI برای انواع مختلف تفتیش، رهنمودهای انتوسای (INTOSAI GUIDs)، ترتیب و تطبیق نموده است.
- به عنوان بخشی از استراتژی ارتقای ظرفیت، اداره عالی تفتیش مرکز آموزشی و مسلکی سازی تفتیش (SAO-TPC) را به منظور توجه بیشتر روی ارتقای ظرفیت کارمندان به شیوه مسلکی تر ایجاد نموده است. مرکز آموزشی، کورس یکساله را که شامل ۸ مضمون مانند محاسبه، تفتیش، مدیریت مالی عامه، تجارت، اداره و مدیریت، قوانین مالیاتی، معیارهای تفتیش و تفتیش سیستم‌های تکنالوژی معلوماتی میباشد، آغاز نموده است. مرکز آموزشی به اساس بهترین شیوه‌های بین‌المللی تدریسی تنظیم شده و کارمندانیکه موفقانه دوره آموزشی را سپری کنند مستحق دریافت تصدیق‌نامه تفتیش سکتور عامه "مفتش تصدیق شده سکتور عامه CPSA" را دریافت میکنند. کری کولم درسی مرکز آموزشی توسط اداره عالی تفتیش ترتیب و از طرف نهاد انکشافی انتوسای (INTOSAI - IDI) و سازمان آفریقائی ادارات عالی تفتیش کشورهای انگلیسی زبان (AFROSAI - E) مرور و مورد بحث قرار گرفته و فعلاً در مرکز آموزشی تفتیش تطبیق میگردد.

اداره عالی تفتیش عضو گروه کاری تفتیش سیستم های تکالوژی معلوماتی (WGITA) میباشد که یک پریزنتیشن در مورد " نقش ادارات عالی تفتیش در بررسی و بهبود امنیت سیستم های تکالوژی معلوماتی " ارائه و تجربه های متقابل از سایر ادارات عالی تفتیش را در زمینه کسب نمود

اداره عالی تفتیش یک پریزنتیشن در مورد " ارزش افزوده شده تفتیش - سنخش ارزش افزوده شده و چالش ها" در افغانستان، ارائه و تجربه های متقابل از سایر ادارات عالی تفتیش را در زمینه کسب نمود

اداره عالی تفتیش عضو کمیته ارتقای ظرفیت انتوسای میباشد و به منظور ارتقای ظرفیت و مسلکی سازی بشمول " اجرای تفتیش ها در حالات و ساحات پیچیده و پر چالش " از تجارب و نظریات کمیته مذکور استفاده مینماید.

شیوه های بهتر تضمین کیفیت بر مبنای معیارات بین المللی تفتیش ISSAI در مورد گزارش های با کیفیت تفتیش .

اداره عالی تفتیش یک پریزنتیشن در مورد "بایدها و نبایدهای دریافت کمک ها - از منظر اداره عالی تفتیش به عنوان اداره دریافت کننده کمک ها" ارائه و تجربه های متقابل از سایر ادارات عالی تفتیش را در زمینه کسب نمود.

رهبری اداره عالی تفتیش در کنگره انتوسای و نشست ها، بحث و ملاقات های مربوط به آن اشتراک نمودند .

شهر نادی، فیجی برگزارکننده اداره تفتیش فیجی
۱۶-۱۲ حمل ۱۳۹۸

بیست و هشتمین جلسه گروه کاری تفتیش سیستم های تکالوژی معلوماتی و نهمین سمینار تفتیش عملکرد در مورد تفتیش سیستم های تکالوژی معلوماتی .

شهر استانبول ترکیه، برگزار کننده اداره تفتیش ترکیه
۲۰-۲۹ حمل ۱۳۹۸

شیوه های جدید سنخش ارزش افزوده شده تفتیش و چالش ها

شهر توکیو، جاپان، برگزار کننده اداره تفتیش جاپان
۱۰-۱۳ سرطان ۱۳۹۸

جلسه کمیته ارتقای ظرفیت انتوسای INTOSAI-CBC تحت عنوان - بررسی ظرفیت های ما جهت حمایت از مسلکی بودن ادارات عالی تفتیش .

شهر کتماندو، نیپال
۱۵-۲۱ سنبله ۱۳۹۸

سمینار کنترل کیفیت و تضمین کیفیت

شهر مانیلا، فیلیپین، برگزار کننده نهاد انکشافی انتوسا (IDD) و بانک انکشاف آسیایی
۲۵-۲۷ سنبله ۱۳۹۸

تفاهم و ایجاد رابطه ادارات عالی تفتیش با دوزرها

شهر مسکو، روسیه، میزبان اداره تفتیش روسیه
۱-۵ میزان ۱۳۹۸

بیست و سومین نشست کنگره انتوسای
XXIII INTOSAI Congress (INCOSAI) meeting.

اشتراک اداره عالی تفتیش در سازمان همکاری‌های اقتصادی ادارات عالی تفتیش کشورهای عضو ایکو

اداره عالی تفتیش عضو سازمان همکاری‌های اقتصادی ادارات عالی تفتیش میباشد، این سازمان ادارات عالی تفتیش کشورهای منطقه جنوب و مرکز آسیا را شامل می‌گردد که یک نهاد غیر وابسته به انتوسای میباشد. این سازمان بر مبنای سازمان کشورهای عضو ایکو (ECO) به منظور بهبود همکاری‌های منطوقی در خصوص نگرانی و چالش‌های مشترک ایجاد شده است. اداره عالی تفتیش فعالانه در برنامه‌های ایکوسای اشتراک مینماید. اداره عالی تفتیش در بیست و چهارمین نشست هیأت مدیره و نهمین نشست کمیته آموزشی که از تاریخ ۲۹ میزان الی ۱ عقرب ۱۳۹۸ در شهر استانبول ترکیه برگزار شده بود اشتراک نمود.

همکاری اداره عالی تفتیش با سایر ادارات عالی تفتیش و نهادهای مسلکی

به عنوان عضو سازمان بین المللی نهادهای عالی تفتیش INTOSAI و سازمان آسیائی ادارات عالی تفتیش ASOSAI و رسیدن به هدف مسلکی سازی کارمندان اداره عالی تفتیش، این اداره روابط خویش را با سایر ادارات عالی تفتیش و ادارات بین المللی که تصدیق‌نامه‌های مسلکی را ارایه میکنند تأمین نموده است. این روابط به هدف همکاری‌های تخنیکی، تبادل دانش و مهارتها، برنامه‌های آموزشی و غیره موارد ایجاد شده است.

امضای تفاهمنامه‌های همکاری (MoU) با سایر ادارات عالی تفتیش

اداره عالی تفتیش در سال ۱۳۹۸ تفاهمنامه‌های همکاری (MoU) را با ادارات عالی تفتیش مالیزیا، سویدن، تایلند و ترکیه به منظور همکاری‌های تخنیکی، تبادل دانش و تجارب و ارتقای ظرفیت امضاً نموده است. در سال ۱۳۹۸ ادارات تفتیش سویدن و ترکیه برنامه‌های مختلف آموزشی را در بخش تفتیش برای کارمندان اداره عالی تفتیش دایر نمود که تمام مصارف برنامه‌های یادشده توسط ادارات تفتیش کشورهای میزبان پرداخته شده است.

بر علاوه، اداره عالی تفتیش حمایت اداره ملی تفتیش چین را نیز با خود دارد و سالانه یک تن از کارمندان این اداره جهت فرا گرفتن آموزش‌های درازمدت به دانشگاه تفتیش نانچینگ معرفی میشوند. در سال ۱۳۹۸ دو تن از کارمندان اداره عالی تفتیش مصروف تحصیل در دانشگاه نامبرده میباشند.

کارفرمای تصدیق شده انجمن محاسبین تصدیق شده (ACCA)

انجمن محاسبین تصدیق شده (ACCA) انگلستان، یک نهاد حسابداری مسلکی در سطح جهان میباشد که سند یا تصدیق‌نامه محاسبین تصدیق شده را ارایه میکند. اخیراً اداره عالی تفتیش و انجمن محاسبین تصدیق شده (ACCA) زمینه همکاری را به منظور ارتقای ظرفیت و مسلکی سازی کارمندان از طریق راه اندازی کورسهای اساسات حسابداری (Founda-tion In Accountancy-FIA) و استانداردهای بین المللی حسابداری سکتور عامه (IPSAS) و از طریق تشویق کارمندان جهت اخذ تصدیق‌نامه ACCA فراهم کرده اند.

اداره عالی تفتیش یگانه اداره در افغانستان است که صاحب چنین امتیازی از سوی انجمن محاسبین تصدیق شده (ACCA) شده است، اداره عالی تفتیش مجوز کارفرمای تصدیق شده انجمن محاسبین تصدیق شده (ACCA) را در ماه جوزا ۱۳۹۸ (جون ۲۰۱۹) بدست آورد و از این طریق عضو شبکه ادارات گردید که به دلیل ارایه آموزش‌های با کیفیت و فرصتهای انکشاف مسلکی که به کارمندان و مفتشین ارایه میکند با اعتبار شناخته شده است.